

Derybos dėl naujų Sanglaudos politikos reglamentų 2021–2027 m.

2019-07-19 VILNIUS

PAGRINDINIAI ŽAIDĖJAI

ES Taryba
*„Valstybių
narių namai“*

**Europos
Parlamentas**

**Europos
Komisija**

- EK pateikia teisinius ir finansinius pasiūlymus
- ES Taryboje valstybės narės, o EP nariai sutaria dėl mandato deryboms
- Derasi EP ir ES Taryba atsižvelgdami į mandatą (dialogai)

EK aktyvus derybų dalyvis! - dalyvauja ir konsultuoja abi puses („co-legislators“)

DERYBŲ EIGA

Pateikti pasiūlymai

Kompromisas

Perpatvirtinimas

Trialogai

Trialogai

2018 m. I pus.

2019 m. I pus.

2019 m. II pus.

2020 m. I pus.

2020 m. II pus.

Council of the European Union

Kompromisas

Council of the European Union

Council of the European Union

Council of the European Union

STATUS QUO

- BREXIT procesas – „dviprasmis UK vaidmuo“ derybose
- **Naujas** Europos Parlamentas – turi iš naujo patvirtinti savo mandataž dėl reglamentų
- **Nauja** Europos Komisija – maža tikimybė reikšmingiems pokyčiams

DERYBŲ DĒLIONĖ

Finansiniai ir „politiniai“ klausimai keliauja į „Negobox“:

- SP lėšos ir VN „vokai“
- Bendrafinansavimas;
- Teminė koncentracija;
- NUTS regionai;
- Išankstiniai mokejimai;
- N+3/N+2 taisyklė;
- Socialinių teisių ramstis
- Makroekonominės sąlygos

„Veto“ teisė
Rezultatas = DFP reglamentas

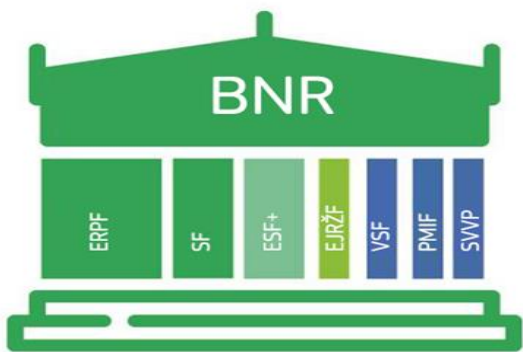
ES fondų panaudojimo **įgyvendinimo nuostatos** :

- **Išlaidų tinkamumas ir (ne)finansuotinos sritys;**
- **Programavimas;**
- **Įgyvendinimo sąlygos;**
- Valdymas ir kontrolė;
- Vertinimai, stebėseną atsiskaitymai;
- Finansų valdymas (pvz., lėšų deklaravimas)
- Paramos formos (subsидijos, Finansinės priemonės) etc.

Kvalifikuota dauguma ES Tarybos
Rezultatas = sutarimas su EP po
dialogų

Reglamentų architektūra laikotarpiui po 2020 m.

- Taikomas 7 fondams: ERPF, SF, ESF+, EJŖŽF, PMIF, VSF ir SVVP
- Apima įgyvendinimo elementus

ERPF / SF reglamentas

- Vienas reglamentas abiem fondams
- Apima politikos prioritetus (konkretūs tikslai, reikalavimai skirti daugiau dėmesio tam tikroms temoms ir kt.)

ESF+ reglamentas (sujungti fondai)

ETB reglamentas

- Teritorinis bendradarbiavimas, įskaitant išorės pagalbą

ECBM reglamentas

(neprivalomas)

EK idėjos dėl Sanglaudos politikos modernizavimo

Modernios investicijos

- Dėmesys perėjimui prie išmaniosios, mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos
- Griežtesnės sąlygos ir ryšys su Europos semestru
- Išsamūs veiklos rezultatai (beveik tikruoju laiku), atvirieji duomenys

Paprasta, lankstu, dinamiška

- 7 fondai, 1 reglamentas (50 % trumpesnis)
- 50 svarbių administracinių supaprastinimų
- Greitesnis įgyvendinimas (grįžimas prie N+2 taisyklės)
- Atsižvelgimas į naujus poreikius (migracija, ekonomika)

Visiems regionams

- Subalansuotas „Berlyno metodas“
- 75 % skurdžiausiems regionams, kuriems reikia labiausiai
- Naujų poreikių ir ekonomikos “transition” visoje ES sprendimas

Sąlygos sėkmei

Reikiamos sąlygos (buvusios „išankstinės“)

- Mažiau taisyklių (nuo 35 iki 20), kurios aiškesnės ir glaudžiau susietos su politika
- Išlaidų deklaracijos sąlyga (=> jokio veikslių plano, tačiau stebima laikotarpio eigoje)

ES valdysena

- Europos semestras
- Makroekonominės sąlygos
- Reformų rėmimo programa
- Teisinė valstybė

Svarbiausia laikotarpio pradžia = programavimas

Kas naujo?

- Paprastesnis, tikslingesnis ir strategiškesnis programavimas struktūrizuota forma
- Orientuotas į veiklos rezultatus: laikotarpio vidurio peržiūra 2025 m.
- Sąveika: stipresnė sąsaja su Europos semestru
- Priedai: pakeičia apie 40 antrinių aktų iš 2014–2020 m. laikotarpio
- ***Tarpinis derybų rezultatas = neprivaloma Partnerystės sutartis, išplėstas finansuotinių sričių ratas bei „įsiūlytas“ lankstumas ERPF teminei koncentracijai.***

Sanglaudos politikos tikslai

11 teminių tikslų bus supaprastinti ir sujungti į 5 tikslus:

1. Pažangesnė Europa (novatoriški ir pažangūs ekonomikos pokyčiai)
2. Žalesnė, mažo anglies dioksido kiekio technologijų Europa (įskaitant energetikos pertvarką, žiedinę ekonomiką, prisitaikymą prie klimato kaitos ir rizikos valdymą)
3. Geriau sujungta Europa (judumas ir IRT)
4. Socialiai atsakingesnė Europa (Europos socialinių teisių ramstis)
5. Piliečiams artimesnė Europa (tvari miestų, kaimo vietovių bei pakrantės rajonų plėtra ir vietos iniciatyvos)

ERPF ir ESF+ teminė koncentracija

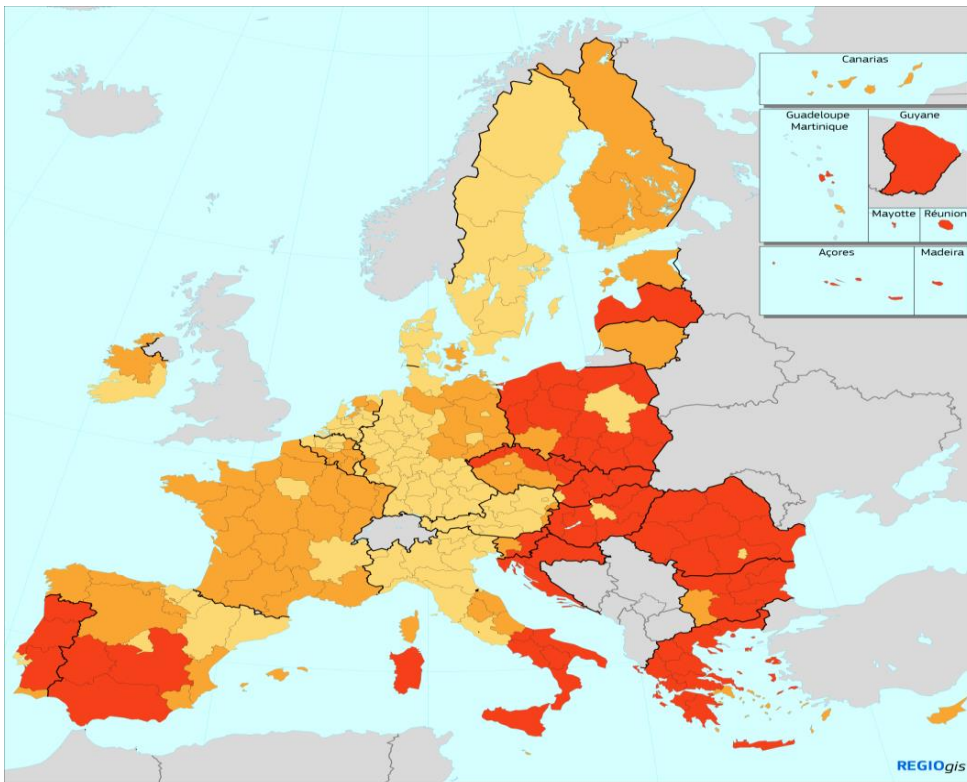
- ERPF ir toliau bus sutelktas į pagrindines augimo ir darbo vietų kūrimo sritis
- Nacionaliniu lygmeniu atsižvelgiant į BNP vienam gyventojui => lankstumas

Šalims su:	mažiausia procentinė dalis PT1 („pažangesnė Europa“)	mažiausia procentinė dalis PT2 („ekologiškesnė, mažo anglies dioksido kiekio technologijų Europa“)
BNP iki 75 %	35 %	30 %
75–100 % BNP	45 %	30 %
BNP virš 100 %	60 %	PT1 + PT2 mažiausiai 85 %

ESF+ resursai:

- 2% skiriami nepasiturinčių asmenų fondui
- 25% skiriami socialinei įtraukčiai didinti (kova su skurdu).

Naujas regioninis žemėlapis dėl tinkamumo finansuoti 2021–2027 m.

GDP/head (PPS) by NUTS2 region, average 2014-2015-2016

Index, EU-27 = 100

- < 75% (less developed regions)
- 75% - 100% (transition regions)
- >= 100% (more developed regions)

0 500 km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Mažiau išsivystę regionai	Tarpiniai regionai	Labiau išsivystę regionai
198 mlrd.	45,9 mlrd.	34,8 mlrd.
123,6 mln. gyv.	112,5 mln. gyv.	208,4 mln. gyv.
75	68	93

**Sanglaudos fondui = 41.3 mlrd
15 valstybių, 126 mln. gyventojų.**

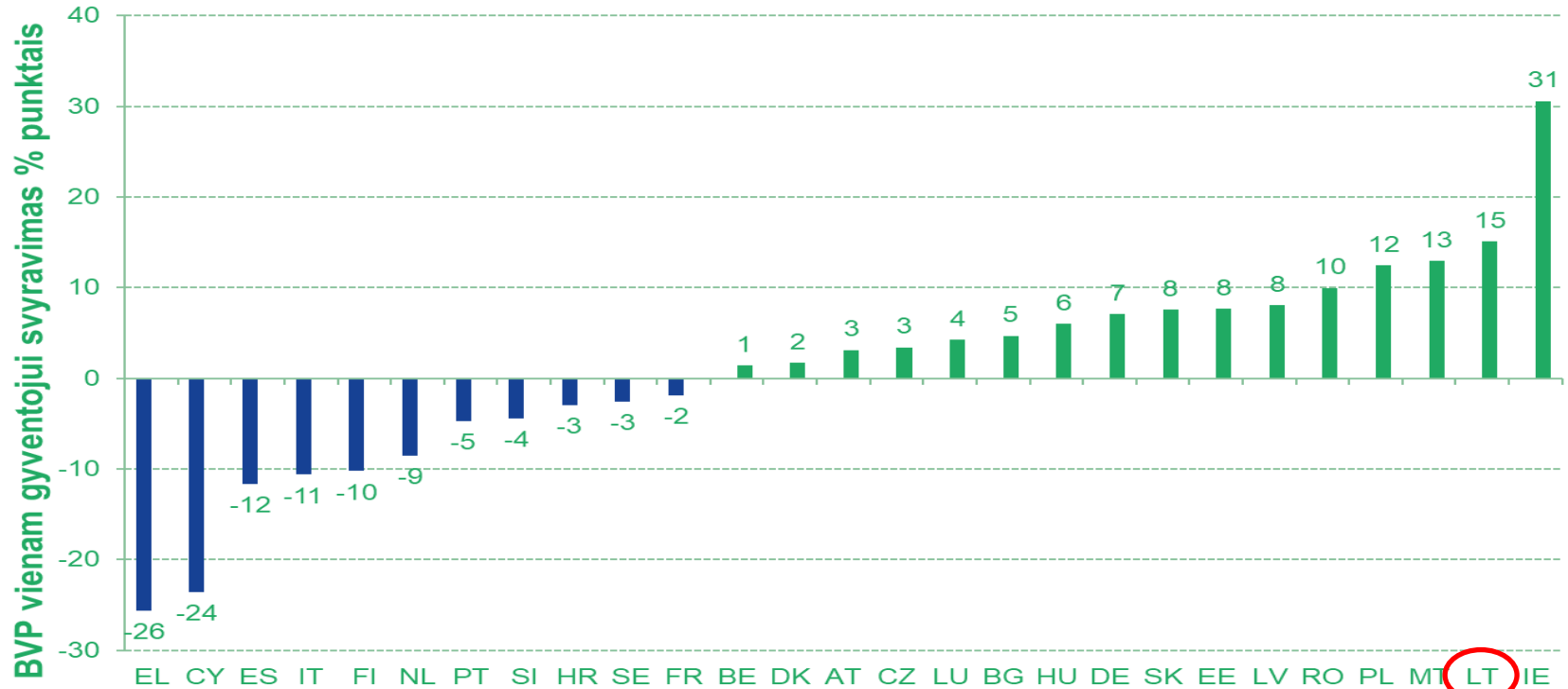
Du finansiniai „kirčiai“ Lietuvai

Member State	2021-27 allocation (billions, 2018 prices)	Change from current period (%)	Aid intensity (EUR/head)	Change from current period (%)
BG	8.9	8	178	15
RO	27.2	8	196	17
HR	8.8	-6	298	0
LV	4.3	-13	308	0
HU	17.9	-24	260	-22
EL	19.2	8	254	12
PL	64.4	-23	239	-24
LT	5.6	-24	278	-12
EE	2.9	-24	317	-22
PT	21.2	-7	292	-5
SK	11.8	-22	310	-22
CY	0.9	2	147	-5
SI	3.1	-9	213	-11
CZ	17.8	-24	242	-25
ES	34.0	5	105	3
MT	0.6	-24	197	-28
IT	38.6	6	91	5
FR	16.0	-5	34	-9
FI	1.6	5	42	2
BE	2.4	0	31	-5
SE	2.1	0	31	-6
DE	15.7	-21	27	-20
DK	0.6	0	14	-3
AT	1.3	0	21	-4
NL	1.4	0	12	-3
IE	1.1	-13	33	-17
LU	0.1	0	16	-14
EU27	331	-9.9	106	-11

2014-2020	2021-2027	Skirtumai
ERPF ir ESF = 85%	ERPF ir ESF = 55%	Trigubėja nacionalinis bendrafinansavimas!
Nacionalinis bendrafinansavimas = 15%	Nacionalinis bendrafinansavimas = 45%	
Sanglaudos fondas = 85%	Sanglaudos fondas = 70% (pervestai į EITP = 85%)	Dvigubėja nacionalinis bendrafinansavimas!
Nacionalinis bendrafinansavimas = 15%	Nacionalinis bendrafinansavimas = 30%	

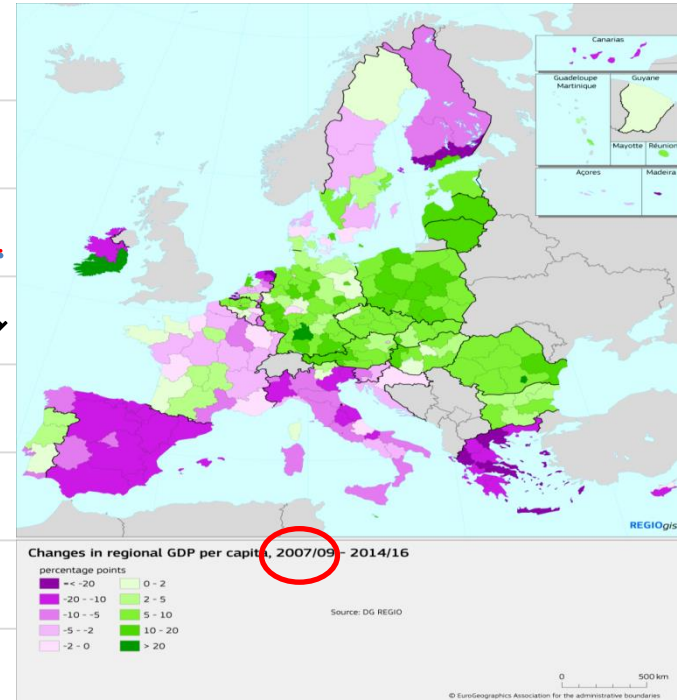
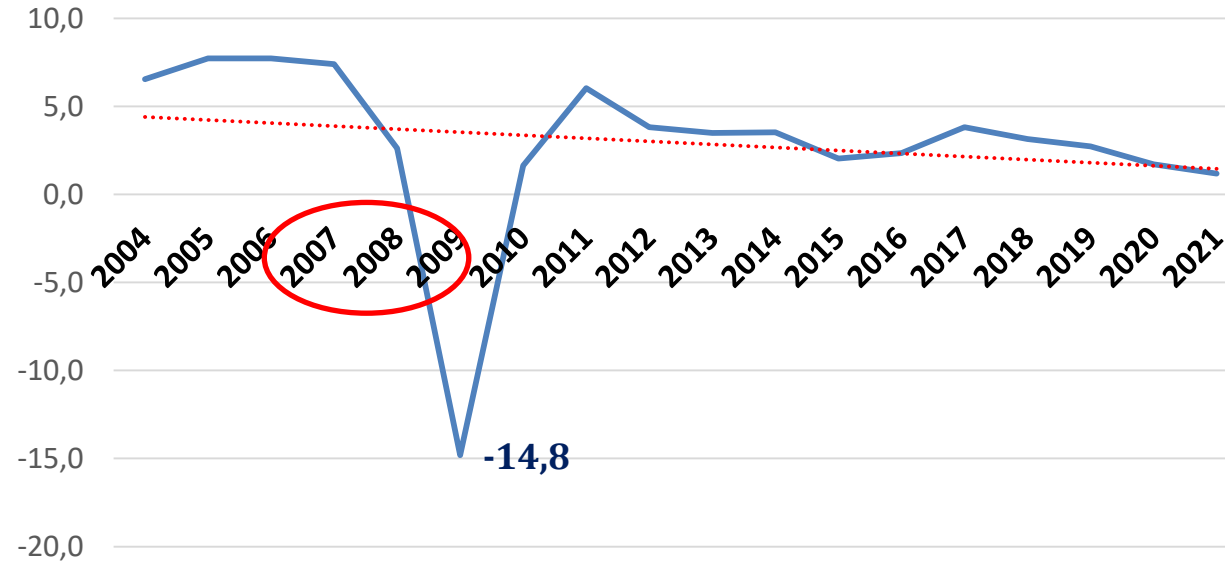
Pažanga akivaizdi...

BVP vienam gyventojui svyravimas %
2007–2009 m. palyginti su 2014–2016 m.

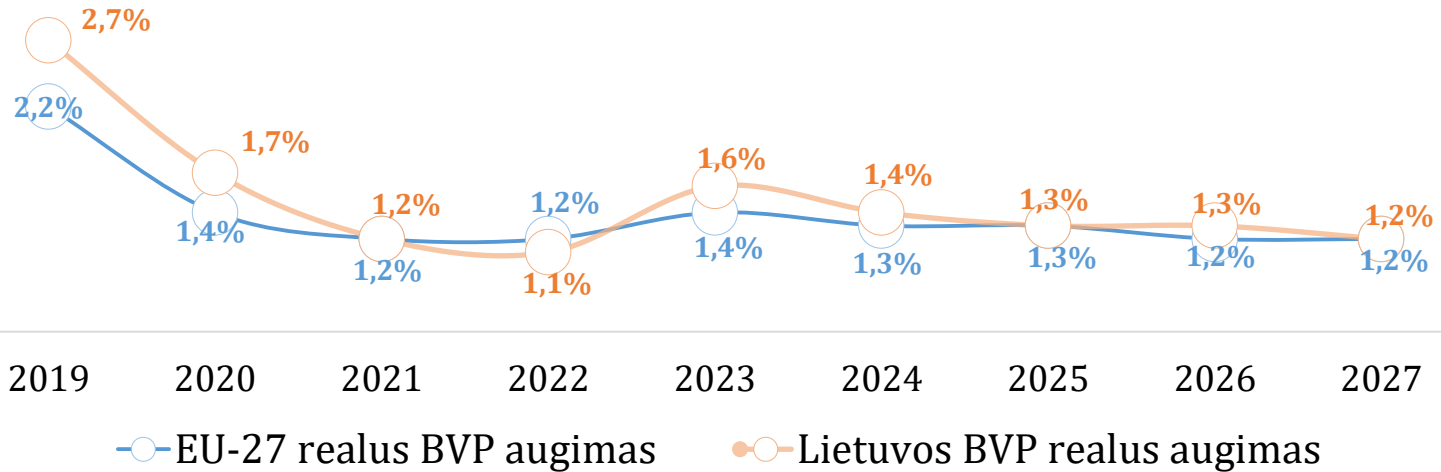
... bet kaip vertinti platesnėje perspektyvoje?

BVP augimas Lietuvoje%

Konvergencijos tempas bus lėtesnis!

BVP augimo projekcijos 2019-2027 m.

LIETUVOS POZICIJA IŠLIEKA NUOSEKLI

Igyvendinimo nuostatos:

- Esminiai principai – siūlomų nuostatų pridėtinė vertė, supaprastinimas ir lankstumas

Finansai:

- Drąstiškas lėšų mažinimas nepriimtinas. Sanglaudos politikos fondai turi mažėti laipsniškai/nuosekliai = *NO cliff-edge!*
- Nacionalinis bendrafinansavimas turi atitikti VN išsivystymo lygį, o teminė koncentracija neriboti galimybių finansuoti reformas
- Sanglaudos politika turi būti patikima t.y. remtis naujausia NUTS regionų klasifikacija

---

NEATSAKYTI KLAUSIMAI

- Ar bus finansinio pasiūlymo atnaujinimas?
- Kada tikėtinas susitarimas dėl naujo laikotarpio finansų?
- Ar keisis nefinansuotinių sričių ratas?

Klausimai?

